

CAVALCADA LUI CAROL XII ÎN REPRIZĂ

Un moment legendar din istoria Suediei îl constituie cavalcada de 14 zile de la Pitești la Stralsund efectuată de regele Carol XII (1682-1718) în 1714. Distanța rutei acesteia este de 2 175 km, drept care viteza de circa 155 km pe zi în care a fost parcursă, viteză foarte mare pentru o cavalcadă neîntreruptă de așa de lungă durată, a înflăcărat imaginația generațiilor următoare. Iată însă pe scurt care au fost evenimentele premergătoare acestei aventuri.

După înfrângerea suferită la Poltava în fața trupelor rusești ale lui Petru cel Mare la 28 iunie 1709 și capitularea de la Perevolotina la 1 iulie același an, Carol XII s-a refugiat împreună cu un număr de soldați suedezi și de cazaci aliați, în total cam 2 000 de persoane, în cătunul Varnița de la Tighina pe malul Nistrului în Moldova. Localitatea Tighina făcea parte atunci sub numele de Bender din zona sudului Basarabiei devenită pašalac turcesc în 1538. Aici s-a constituit o colonie suedeză, din care Carol XII a condus Suedia timp de aproape 4 ani. Încercările turcești, tot mai violente, de a-l face pe regele suedez să părăsească teritoriile aflate sub controlul lor, au culminat cu atacul armat asupra acestuia din 1 februarie 1713, cunoscut în istoria Suediei sub numele de calabalăcul din Bender. În urma luptei acesteia, Carol XII este făcut prizonier la turci și ținut sub pază în localitatea Dimotika de lângă Adrianopol ca un fel de element de presiune contra Poloniei și Rusiei.

La 20 septembrie 1714, Carol XII are permisiunea să plece spre Suedia și pornește la drum spre nord. La 16 octombrie se întâlnește la Pitești, în Valahia, cu generalul său A. Sparre, venit cu suedezi și cazacii coloniei de la Varnița. Toată suita aceasta, în total 1 500 de persoane, a pornit la drum spre Transilvania la 26 octombrie. În aceeași zi, regele s-a detașat, împreună cu alți 24 de oameni, de restul suitei și a mers mai înainte. La 27 octombrie, deghizat și sub pretextul că merge să comande cai pentru suită, s-a detașat de grup împreună cu G.F. von Rosen și O.F. Düring și a continuat drumul doar cu aceștia doi. Până la Viena s-a deplasat mai mult cu poștalionul, dar apoi a făcut tot drumul în sa până la Stralsund, capitala Pomeraniei suedeze, unde a ajuns la 11 noiembrie 1714, după 14 zile de călătorie.

General-locotenent Åke Sagren cu suita sa la plecarea din Pitești spre Stralsund.

Foto: © Reuters.

Întrebarea pe care și-o puneau mulți admiratori entuziaști ai lui Carol XII era dacă performanța aceasta a regelui suedez putea fi repetată. Răspunsul nu putea fi dat decât în urma unei încercări de a o repeta. Tentativa de repetarea bravurii ecvestre a regelui Carol XII nu a avut șansa să fie pusă în aplicare decât anul acesta. La 5 septembrie, general-locotenentul suedez Åke Sagren, însoțit de alți doi ofițeri suedezi, a pornit la drum din Pitești ca să refacă călătoria, trecând prin România, Ungaria, Austria și Germania, cavalcada de aproape 2 500 km a lui Carol XII din 1714 de la Pitești la Stralsund. Iar la 19 septembrie, 14 zile mai apoi, primarul din Stralsund i-a primit pe călăreți în sunetele fanfarei orașului. Repriza cavalcadei lui Carol XII, acțiune ce a fost posibilă ca rezultat al muncii asociației non-profit suedeze Carolus Rex Revivat, a reușit!

Octavian Ciupitu.

(Continuare din pag. 1: Uli Friedberg-Valureanu.)

În aprilie, s-a adoptat hotărârea ca în cadrul redacției să nu mai fie menținuți nemembri de partid, cei cu rude în străinătate sau care au rude foști membri ai partidelor istorice sau preoți. Câteva persoane au fost scoase din funcțiile redacționale și transferate. Decizia mă privea direct și pe mine: nu eram înscris în partid și aveam rude în Israel. În ziua de 24 aprilie 1989, am fost chemat la cabinetul redactorului șef unde mai erau doi membri ai redacției, reprezentând organizația de partid și sindicatul. Mi-am spus că nu mai pot lucra ca redactor la ziar. Mi s-a oferit să fiu angajat formal ca translator la revista "Magazin", editată de "România liberă", și să lucrez efectiv în secția de documentare a ziarului. Am cerut timp să răspund. Aș fi vrut să mă transfer la "Revista de Șah". Mă pasiona șahul și știam că revista avea nevoie de un ziarist șahist. Mulți ani am redactat și eu o rubrică de șah în revista "Magazin" și publicasem patru volume "Planeta Șah". Mi s-a răspuns că nu puteau angaja decât membri de partid! Am acceptat să lucrez la documentarea ziarului. Revoluția m-a prins în spital, după o intervenție chirurgicală. Când am sunat la redacție, am vorbit cu Uncu. M-a întrebat când revin în redacție, pentru că toți cei ce fuseseră "sanționați" au fost repuși în funcțiile avute. Am lucrat la început tot în cadrul secției externe și am avut satisfacția în mai 1990 să fiu trimis în Statele Unite la întâlnirea la nivel înalt Bush-Gorbaciov, prima mea deplasare la o manifestare politică internațională. Dar ziarul nu avea valută și în prealabil a trebuit să găsesc la cine voi locui (la New York am fost găzduit de un nepot). Din miile de ziarști acreditați la întâlnirea la nivel înalt de la Washington, am avut norocul să fiu selectat prin loterie să asist la plecarea de la Casa Albă la Camp David a celor doi lideri și la revenirea lor, în același loc în aceeași seară. În autobuzul cu care reveneam seara târziu la Casa Presei de la Universitatea Washington, am făcut atunci o glumă; dacă mă va întreba cineva ce am făcut în acea zi, voi răspunde: "Nimic special. Am fost doar de două ori la Casa Albă..."

La începutul lunii ianuarie 1991, am fost trimis corespondent special în Israel, în timpul războiului din Golf. Am propus și redactat ediția săptămânală a "României Libere", al cărui prim număr a fost lansat în Israel. Am călătorit în Israel cu Petre Mihai Băcanu și Ion Bocioacă, tot atunci urma să aibe loc și un meci de fotbal între echipele naționale ale celor două țări, pentru lansarea suplimentului. Numai că pachetele cu ziare s-au rătăcit și au sosit abia după câteva zile... Am mai propus și realizat ediția săptămânală în engleză a "României Libere", revista săptămânală "Privatizarea", am inițiat un buletin dedicat problemelor energetice și altul problemelor religioase. Dar cele mai mari satisfacții mi le-a dat ARPress-ul. Odată am fost întrebat dacă nu aș vrea să preiau secretariatul general de redacție al "României Libere". Propunerea era tentantă - ziarul era atunci cel mai important în țară, cu un tiraj de câteva sute de mii de exemplare pe zi. Am refuzat. Am creat însă în cadrul ziarului agenția de presa "ARPress", prima agenție de presă "particulară", sau una din primele, careia i-am fost director până la pensionare, în 1993. Primele buletine zilnice erau bătute la mașina de scris și erau expediate prin fax și prin curier. Agenția Reuter's a fost prima care a menționat apariția noii agenții. Prima știre pe care a reluat-o Reuter's s-a referit la faptul că guvernul din acea perioadă a renunțat să promoveze un proiect de lege. Aceeași știre o dăduse și Rompresul. Numai că știrea noastră avea o propoziție care lipsea în știrea Rompres: că renunțarea la proiectul de lege survenea după ce inițiativa fusese criticată în presă. Ulterior, buletinele de știri ARPress au fost culese cu computerul, fiind traduse în engleză și română. Am fost ales și apoi reales în Consiliul de administrație al societății "S" din care făcea parte și "România

Liberă". Înainte de pensionare am făcut și un număr interesant din revista "București-Ierusalim, Ierusalim-București", cu o tematică ISRO și din care a apărut doar un singur număr. La acest număr au colaborat rabinul șef Moses Rosen, ambasadorul israelian Avshalom Meggidor, Radu Cosașu, Maia Morgenstern, Cristian Popișteanu, Dorel Dorian, Carol Isac, Viviane Prager, Marilena Gheciu, Carmen Dumitriu-Șeuleanu, Mihai Pelin, Ștefan Iureș, Ana Maria Smigelschi, Stan Vlad, George Vigdor, Corneliu Antim, Radu Georgescu, Carmen Firan, Paul Inoan. Câteva din titluri: "Relațiile româno-israeliene sunt excelente", "Eminescu ascultat la Tel Aviv", "Maia în rol de ziaristă", "O eroină - Maria Agarici și-a riscat viața pentru a salva viețile multor evrei", "Nazaret, cetatea crinilor", articol scris de Preot Ioan Barnzei și reproducs din "Renașterea bănețeană", "Israelul mereu altfel", "Soldatul Nisen David Weissman a fost înaintat caporal", "Am crescut mângâiat de doina românească și de cântecul popular idiș" de Hary Maiorovici.

S.C.: "Bună dimineața, Haifa!", acum "Bună dimineața, Israel", publicație electronică pe care dumneavoastră o difuzați gratuit, cere nu numai cunoștințe și practică de jurnalist, dar cere și mult timp și bani. Ce v-a determinat să începeți editarea acestei publicații electronice?

U. F.-V: Primul newsletter l-am făcut cred în 1993, când, proaspăt pensionat, am colaborat cu firma "Logic", reprezentanta din România a companiei americane "Sprint". Erau începuturile poștei electronice în România, despre weburi abia se pomenea. Aveam un computer la dispoziție, acces nelimitat la poșta electronică și un coleg/șef foarte bun, săritor și răbdător, Adrian Păsculescu, în prezent proprietarul firmei "Alpas" din Canada, pe al cărui server se află și www.alpas.net/uli.

Prezența mea la firmă servea cred două scopuri. Primul: din când în când veneau persoane aduse de patronul firmei, cărora le explicam și demonstram cum de vine cu poșta electronică și newsgroupurile. Unii erau cu vechi state într-ale informaticii, dar care nu avuseseră încă posibilitatea de a lucra cu e-mailurile. Al doilea scop: să arate că accesul la poșta electronică și, în general, la noul mijloc de comunicare e simplu, dacă și un pensionar cu altă profesie și-l poate însuși. Atunci am făcut un buletin de știri simplu, pe care-l transmitem la redacțiile de ziare. După aceea, am făcut primul newsletter, "Planeta Business", sub egida Camerei de Comerț România-Israel, tradus și în engleză, buletin care, prin bunăvoința lui Jean Henri Berevoescu, un specialist din Tel Aviv, era difuzat și în Israel. Am redactat și un buletin zilnic "Zece știri din România", pe care-l poștam în newsgroupul "Romanians". Aveam ecouri bune. Într-una din zile, am adăugat buletinului un post scriptum în care spuneam că afară plouă torențial și aminteam de versurile: "... plouă stupid / a-e-i-o-u-ă-ă / de continuă / mă sinucid /".

Am primit imediat un e-mail din Anglia, în care eram rugat să nu mă sinucid că cine o să mai trimeată buletinele cu știri... După ce am ajuns în Israel, am încercat să-mi găsesc de lucru la ziarele locale. La unul din ziare am fost foarte prost plătit, la celălalt colaborarea era acceptată cu plăcere, dar neplătită. Atunci am început să-mi caut de lucru prin Internet. Într-una din seri, într-un newsgroup israelian de limba engleză am găsit un anunț: o companie nouă din Haifa care oferea servicii Internet căuta tineri pasionați de Internet capabili să lucreze "hard" și care vor să se perfecționeze.

Am răspuns că nu sunt tânăr și că în rest îndeplinesc condițiile, având în plus experiență gazetărească. După o scurtă discuție telefonică, a doua zi am vizitat patronul noii companii. Am vrut să-i arăt niște buletine scrise și mi-a spus că nu-l interesează. M-a invitat să iau loc în fața unui computer conectat la Internet și să-i arăt cum lucrez. Examenul a durat vreo două-trei minute.